Ασκητές μέσα στον κόσμο Γ’: Λωξάνδρα Κωμοδρόμου

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 4 Απριλίου, 2023

Ἡ μακαριστή Λωξάνδρα (Ἀλεξάνδρα) γεννήθηκε στίς 1-1-1904 στό χωριό Λάσα τῆς ἐπαρχίας Πάφου. Παρ’ ὅλα πού ἡ οἰκογενειά της ἦταν ἀρκετά εὐκατάστατη, -ὁ πατέρας της ἦταν ὁ Κωμοδρόμος (σιδεράς) τῆς γύρω περιοχῆς- αὐτή δέν πῆγε σχολεῖο. Ἡ μητέρα της Μαγδαληνή ἦταν καί αὐτή μία ἐκλεκτή ψυχή. Ἦταν τόσο ὡραία στήν ὄψη καί στήν ψυχή, (ἡ Μαγδαληνή) πού ὁ πατέρας (τῆς Λωξάνδρας) πῆγε μόνος του στόν πεθερό του καί τήν ζήτησε σέ γάμο. Πρᾶγμα πρωτόγνωρο γιά τά δεδομένα τότε τοῦ χωριοῦ.Τά ἀδέλφια της παντρεύτηκαν καί ἔφυγαν ἀπό τό σπίτι, γι’ αὐτό ἀνέλαβε ἡ ἴδια μαζί μέ τόν πατέρα της τό σιδεράδικο. «Βαρυκοποῦσε», ὅπως ἔλεγε, δηλαδή χτυποῦσε μέ τήν βαριά τά σίδερα γιά νά πάρουν τήν μορφή πού ἤθελαν. Τό δεξί της χέρι ἀπό τότε ἔπαθε μεγάλη ζημιά καί, ὅπως δέν ὑπῆρχαν γιατροί, ἔμεινε ἡμιανάπηρο. Μέχρι τά βαθειά γεράματα γιά νά κάνη τόν σταυρό της, ἔπρεπε τό δεξί χέρι νά τό κρατάη μέ τό ἀριστερό, γιά νά τό φέρει στό μέτωπο.

Ἦταν προικισμένη μέ φυσική δύναμη καί ἀντοχή καί ἦταν πολύ σκληραγωγημένη. Ἀπό μικρό παιδί ἔμαθε στήν νηστεία καί ἀγάπησε τήν Ἐκκλησία. Παρ’ ὅλο πού δέν ἤξερε γράμματα, ἐν τούτοις ἤξερε ἀπ’ ἔξω ὅλες τίς γιορτές (μικρές καί μεγάλες) καί ὅλες τίς νηστεῖες. Ἐπίσης, ὅταν εἶχε κατάλυση, αὐτή δέν κατέλυε, ἀλλά ἔτρωγε ἐλιές, ἕνα κομμάτι ψωμί καί χόρτα. Αὐτό τό τυπικό πολλές φορές τό κρατοῦσε καί γιά τίς μεγάλες νηστεῖες. Σπάνια ἔτρωγε κρέας. Ὅταν ἦταν ἡμέρα νηστείας καί περνοῦσε ἀπο κάπου καί ἔκαναν κρέας, κυρίως στά κάρβουνα καί μύριζε ἔντονα, ἔφτυνε καί ἔλεγε: «Οὔφ! βρωμεῖ». Τό ἔκανε ἄραγε γιά νά ἀντισταθῆ στόν πειρασμό ἡ πράγματι ἔτσι τό αἰσθανόταν στήν ὄσφρησή της;

Πάντα ἦταν βιαστική. Πάντα περπατοῦσε μέ γρήγορο βῆμα, λές καί ἤθελε νά προλάβη κάτι. Ἦταν ἀκούραστη. Ἀπό τόν καιρό πού ἦταν στόν πατέρα της, ἀκόμα ἔλεγαν: «Τό πετρογάουρο τοῦ Κωμοδρόμου», δηλαδή τό γαϊδούρι πού κουβαλάει πέτρες.

Τό μεγαλύτερο στολίδι της ἦταν ἡ ταπείνωση καί ἡ ἁπλότητά της. Πολλοί ὅμως τήν ἁπλότητά της τήν εἶχαν παρεξηγήση.

Πολλές φορές ἔλεγε κάτι μέ ἁπλότητα καί οἱ ἄλλοι γελοῦσαν. Γελοῦσε καί αὐτή. Ὅταν τῆς τό ἐξηγοῦσαν, γελοῦσε περισσότερο μέ τόν ἑαυτό της καί ἔλεγε: «Τί

περιμένετε ἀπό ἕνα κτηνό;», ζῶο δηλαδή, ὅπως θεωροῦσε τόν ἑαυτό της.

Κοίταζε πάντα τήν δουλειά της. Πάντα εἶχε κάτι νά κάνη. Ποτέ δέν θά τήν ἔβλεπες μέ σταυρωμένα χέρια. Μέχρι τά βαθειά γεράματα, ἄν δέν εἶχε κάτι νά κάνη, δυσανασχετοῦσε. Ἀπό νοικοκυριό δέν ἤξερα πολλά πράγματα, γιατί ποτέ δέν ἔμεινε σάν γυναῖκα στό σπίτι. Ἤξερε ὅμως, μποροῦσε, νά σέ καθοδηγήση νά κάνης ὁποιαδήποτε ἄλλη δουλειά. (Κήπους, χωράφια, δένδρα, ζῶα, τοίχους, ἐργόχειρα καί ἄλλα πράγματα). Ἀγαποῦσε πάρα πολύ τά ζῶα καί τά φυτά. Ὅλο φύτευε. Μέχρι λίγο πρίν νά πεθάνη, φύτευε.

Δέν εἶχε καμμία πνευματική καθοδήγηση. Κράτησε ὅτι εἶχε πάρει ἀπό τους γονεῖς της, ἀλλά καί ἀπό μόνη τήν συνείδησή της. Γιά πνευματικά θέματα ρωτοῦσε τόν θεῖο της Χατζη-Σολωμό (Δημήτριο μοναχό).

Εἶχε σέ μεγάλη εὐλάβεια τόν ἅγιο Δημήτριο, τήν Παναγία καί κυρίως τόν «Ἀφέντη τόν Χριστό». Σέ κάθε προσευχή μέ αὐτούς ξεκινοῦσε καί μέ αὐτούς τελείωνε.

Εἶχε ἀπέραντη ὑπομονή, μία ὑπομονή χωρίς ὅρια. Ποτέ δέν εἶπε «γιατί;» καί ποτέ δέν ἔκλαψε γιά τά βάσανά της. Πάντα ἔλεγε: «Δόξα Σοι ὁ Θεός».

Παντρεύτηκε σέ σχετικά μεγάλη ἡλικία, γιά τά δεδομένα τότε τοῦ χωριοῦ. Ὁ σύζυγός της ἦταν κατά 7 χρόνια μικρότερος. Ἔζησε μία ζωή μαρτύριο. Ἀπέκτησε πέντε κορίτσια καί ἕνα ἀγόρι, τό ὁποῖο πέθανε βρέφος. Τά τρία ἀπό τά πέντε κορίτσια εἶναι πρεσβυτέρες.

Δυστυχῶς εἴτε γιατί ἦταν πιο μεγάλη, εἴτε γιατί ὁ σύζυγός της ἦταν πολύ ἐπιπόλαιος ἤ γιατί τόν πίεσαν νά τήν πάρη, γιατί ἦταν ἄξια, ἄρχισε ἀπό τίς πρῶτες ἡμέρες νά τήν μεταχειρίζεται πολύ ἄσχημα.
Τήν χτυποῦσε πάρα πολύ γιά ἀσήμαντα πράγματα. Ἡ καϋμένη ἔπεφτε κάτω ἀπό τό ξύλο καί αὐτός τήν κλωτσοῦσε. Τά πλευρά της ἦταν ὅλα σπασμένα. Τά ἄλλα κόκκαλα, ἴσως ἐπειδή ἦταν χοντρά γι’ αὐτό δέν ἔσπαγαν. Πάντα ὅμως φρόντιζε νά κρύβεται. Ἀλλά τό χωριό ἦταν μικρό, καί ἦταν πλέον κοινό μυστικό.

Μία φορά, ὅταν χρειάστηκε νά τήν ἐξετάση ὁ γιατρός καί εἶδε τά πλευρά της πῶς ἐξεῖχαν πρός τά ἔξω, σπασμένα ὅπως ἦταν, τοῦ εἶπε ὅτι ἔπεσε ὅταν ἦταν μικρή ἀπό τήν ἐλιά καί τά ἔσπασε.

Ἀφοῦ παντρεύτηκε, μετά ἦρθε στήν Φύτη στό χωριό, εἶχαν κάποιο σπίτι πατρικό πού τῆς ἔδωσαν. Τό ἔμαθε ὁ πατέρας της καί ἦρθε νά τήν δῆ, καί αὐτήν δέν εἶπε τίποτα ἄλλο παρά «εἶμαι πολύ καλά καί μέ ἔχει πολύ καλά».

Ἦταν ἀτρόμητη. Δέν φοβόταν τίποτε. Πολλά περιστατικά στήν ζωή της τό

ὑποδηλώνουν. Πολλά βράδια ἔμενε ἔξω, μέσα στά χωράφια, νά προσέχη τά ζῶα καί τά κτήματα ἀπό τους διάφορους ἐπιτήδειους. Τά κτήματα αὐτά ἦταν μέσα στά Τουρκοχώρια ἀνάμεσα στούς Τούρκους. Ὅταν ἔβλεπε φίδι τό κυνηγοῦσε, μέ τό ἀριστερό χέρι κρατοῦσε τό δεξί καί μέ τό δεξί κρατοῦσε τό ξύλο καί μέ αὐτό τό σκότωνε. Φοβόταν μήπως δαγκώσουν κάποιο ζῶο ἤ ἄνθρωπο, ἰδίως παιδί. Τόν καιρό τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα χτυποῦσαν τήν ἐξώπορτα κάποιες νύχτες. Ὁ παπποῦς ἀπό τόν φόβο του κρυβόταν, ἐνῶ ἡ ἴδια πήγαινε καί ἄνοιγε καί ρωτοῦσε τί θέλουν.

Ποτέ, μά ποτέ δέν κάθησε σέ ξένο σπίτι. Ἄν χρειαζόταν κάτι, πήγαινε μέχρι τήν πόρτα καί ἔφευγε. Εἶχε διάκριση. Στά σπίτια πού καθόταν λίγο, ἦταν στίς δύο κόρες της. Ἄν ἔβλεπε τά παιδιά, τίς κόρες ἤ τούς γαμπρούς νά μπαίνουν στό σπίτι κουρασμένοι, ἔφευγε ἀμέσως. «Εἶναι κουρασμένοι, τί γυρεύω στά πόδια τους;», ἔλεγε, ἤ ἄν ἐρχόταν κάποιος ἐπισκέπτης στό σπίτι, ἔφευγε ἀπό τήν ἄλλη πόρτα. Ποτέ δέν ἔλεγε ἀπρεπή κουβέντα ἤ παραπάνω λόγο. Σέ ὅλη τη διάρκεια τοῦ βίου της, νά πῆγε στήν Πάφο 10-15 φορές καί αὐτές εἶναι πολλές. Στήν Λευκωσία πῆγε δύο φορές στούς γάμους τῶν ἐγγονῶν της, σέ μεγάλη ἡλικία.

Μία φορά τά παιδιά καί τά ἐγγόνια της τῆς ἔδωσαν κάτι νά φάη καί αὐτή δέν τό ἔπαιρνε. Μέ παιδική ἀφέλεια τῆς εἶπαν: «Πάρτο, γιαγιά, γιατί θά τό πετάξωμε». «Ἔ! ἀφοῦ θά τό πετάξετε, νά τό φάω». Τά παιδιά τότε τό πῆραν εἴδηση καί κάθε φορά τῆς ἔλεγαν: «Φάτο, γιαγιά, γιατί θά τό πετάξωμε». Ἡ γιαγιά ἔτρωγε, μέχρι πού κάποια στιγμή τό κατάλαβε καί γελοῦσε μέ τά παιδιά.

Στά 85 της ἀρρώστησε σοβαρά. Ἡ διάγνωση ἀπό τούς γιατρούς ἦταν χρόνια λευχαιμία. Ἔγιναν μεταγγίσεις καί δόθηκε φαρμακευτική ἀγωγή. Δέν πήγαινε καθόλου καλά. Ἡ σπλήνα εἶχε ἐξογκωθῆ πάρα πολύ πρός τά ἔξω. Ὅλοι ἑτοιμάζονταν γιά τήν κηδεία. Καί ὤ! τοῦ παραδόξου θαύματος! Σηκώθηκε, πῆγε στό χωριό καί ἄρχισε ξανά τίς δουλειές της. Γιά λίγο ἔπαιρνε τά φάρμακα καί μετά τ’ ἄφησε κι αὐτά. Οἱ γιατροί, ὅταν τό ἔμαθαν, ἔκαναν τόν σταυρό τους. Ἔζησε ἄλλα 10 χρόνια ἀπό τότε.
Μία φορά τῆς ἔκαναν καφέ καί ἀντί γιά ζάχαρη, κατά λάθος ἔβαλαν ἁλάτι (δύο κουταλάκια). Αὐτή, ὅμως, ἐπέμενε νά τό πιῆ! «Ἔ! Καί τί ἔγινε; εἶναι κρίμα νά τό χύσωμε». Τόν ἑαυτό της ἀπό παλαιά τόν εἶχε τελείως «πετάξει» ὅπως λέει ὁ ὅσιος Παΐσιος.

Ἀγαποῦσε καί πήγαινε πρώτη στήν Ἐκκλησία. Μόλις ἔφευγε ὁ παπποῦς, κλείδωνε τήν πόρτα καί πήγαινε ξοπίσω του. Τῆς ἦταν ἀδιανόητο νά πάη στήν Ἐκκλησία μετά ἀπό τούς ἄλλους. Μία φορά ἔτυχε νά καθυστερήση καί τό ἔλεγε καί τό ξανάλεγε. Ντροπιάστηκε, ὅταν μπῆκε στήν ἐκκλησία καί εἶδε κόσμο.

Ἕνα βράδυ 5-6 χρόνια πρίν κοιμηθῆ, γύρω στό 1994, ἦταν μέ τόν παπποῦ στό σπίτι. Ἦταν χειμώνας. Οἱ πόρτες οἱ ἐξωτερικές ἀμπαρωμένες καί οἱ δυό νά κάθωνται στήν

φωτιά. Ἡ ἐσωτερική πόρτα πού ἐπικοινωνοῦσε μέ τό διπλανό δωμάτιο ἦταν ἀνοικτή. Ξαφνικά μπαίνουν τρία κοριτσάκια πανέμορφα, ὅπως ἔλεγε, μέ τρία πανέμορφα φουστανάκια. Ἡ καϋμένη ἀπόρησε καί τά καλοῦσε νά καθήσουν. Μάλιστα τά ρωτοῦσε: «Ποια εἴσαστε; Χαρῶ σας. Τίνος εἴσαστε;» Ὁ παπποῦς πού δέν ἔβλεπε τίποτα, ἄρχισε νά φωνάζη: «Τί ἔπαθες; τί εἶναι αὐτά;». Ἡ καϋμένη ἐπέμενε καί ἀποροῦσε, γιατί νά μήν τά βλέπη αὐτός.

Τό ἔλεγε καί τά ξανάλεγε γιά καιρό καί ρωτοῦσε μέ ἀπορία καί ἁπλότητα ἀπό ποῦ μπῆκαν; Κάποιος διακριτικός Πνευματικός πού τό πληροφορήθηκε συγκινήθηκε καί εἶπε: «Ἡ γιαγιά ἀξιώθηκε νά δῆ Ἀγγέλους. Οἱ Ἄγγελοι ἐπειδή εἶναι ἀγένειοι, γι’ αὐτό ἡ γιαγιά τους ἔβλεπε σάν κοριτσάκια. Τήν εὐχή της νά ἔχωμε».

Ὅταν ἔβλεπε κανένα παράξενο ἄτομο ἤ ἰδιόρυθμο, τοῦ κολλοῦσε καί ἕνα δεύτερο ὄνομα. Τό ἀξιοπερίεργο εἶναι ὅτι τοῦ ἦταν τόσο ταιριαστό, πού ἀποροῦσες. Τοῦ πήγαινε τέλεια.

Οἱ εὐχές ἦταν στό στόμα της σέ μόνιμη βάση. Μέ τά χρόνια, τό κεφάλι της βρῆκε τά πόδια. Ἦταν ὅπως ἡ συγκύπτουσα τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅταν ἤθελε νά πῆ εὐχές, εἰδικά στήν κόρη της, πού τήν φρόντιζε μέ τά παιδιά της, ὕψωνε ὅσο μποροῦσε τά χέρια καί τό σῶμα τῆς στόν οὐρανό καί φώναζε μέ μία φωνή πού ἔβγαινε ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς της: «Τίς εὐχές μου νά ἔχετε», καί ἀκουμποῦσε κάτω, κάνοντας ἕνα εἶδος μετάνοιας. Αὐτό τό ἔκανε πολλές φορές κλαίγοντας.

Στεκόταν πάντα μέ σεβασμό καί ἐκτίμηση ἀπέναντι τοῦ συζύγου της, ὅσο σκληρά καί ἄν τῆς φερόταν. Στό τέλος, μέ τήν ἀφοσίωση καί τήν πίστη της στόν Θεό, μαλάκωσε καί αὐτός. Ἐξομολογήθηκε καί ὁ Πνευματικός τοῦ ἔβαλε ἕνα χρόνο ἐπιτίμιο. Στόν χρόνο ξαναπῆγε, κοινώνησε καί μετά ἀπό λίγο ἔφυγε γιά τήν ἄλλη ζωή στίς 4-10-1998 τακτοποιημένος καί μεταμελημένος, ἡμέρα Κυριακή, τήν ὥρα πού χτυποῦσε ἡ καμπάνα γιά τήν Δοξολογία.

Ἡ γιαγιά ἔζησε ἄλλους 10 μῆνες κοντά στήν μικρή της κόρη, πού ἀγαποῦσε πολύ. Τό μυαλό της ἦταν ξυράφι μέχρι τέλους. Ἕνα μῆνα πρίν νά φύγη, ἄρχισε νά μήν πολυκαταλαβαίνη καί εἰδικά τά βράδια. Τήν τελευταία ἑβδομάδα ἔμεινε στό κρεββάτι, ἔτρωγε πολύ λίγο καί στίς 18-7-1999 ἡμέρα Κυριακή, μετά τήν θεία Λειτουργία, ἔφυγε γιά τήν ἄνω Ἱερουσαλήμ, σέ ἡλικία 95 ἐτῶν.

Αἰωνία της ἡ μνήμη. Ἀμήν.

[Από το βιβλίο: "Ασκητές μέσα στον κόσμο" (Τρίτος τόμος). Εκδότης ΙΕΡΟΝ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΝ «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ» Μεταμόρφωσις Χαλκιδικής. Απρίλιος 2020]

(Πηγή ψηφ. κειμένου: orp.gr, Η/Υ επιμέλεια Αικατερίνας Κατσούρη)